

కొత్తనాడు

— వ. ఆర్. కృష్ణ

ఎన్నడూలేనిది శివరావు నుండి మూర్తికి టెలిగ్రా మొచ్చింది. తాను వస్తున్నానని, కమలతో పాటు హోటల్లో తప్పక కలుసుకోవాల్సిందని రాసాడు. ఒక్క నిమిషం క్రితం వరకు ఎటువంటిమనిషి దగ్గరన్నా, ఎటువంటి పనైనా చేయడానికి సిద్ధ పడ్డ మూర్తికి శివరావుని కలుసుకోవాలంటే మనసిచ్చ గించలేదు. తను బొంబాయికి వచ్చి ఏదేళ్ళయినా, పట్టుమని ఏ ఉద్యోగమూ పది నెలలయినా చేయలేక పోయాడు. చేస్తూ వున్న మిల్లు ఉద్యోగం కూడా నాల్గరోజుల క్రిందనే మిల్లు మూసేయడంతో ఊడిపోయింది. భార్య, ఇద్దరు పిల్లలూ, తనూ, ఆమోటారు గారేజిలోనే తింటానికి ఏమీ లేక మాడుతున్నా, సంపన్న బంధువైన శివరావును కలుసుకోవాలంటే కాళ్ళు కదలలేదు.

టెలిగ్రాముని భార్యముందు పడేసి ముందుకు నడిచాడు మూర్తి. చంటివాడి మీది ఈగలు విసరుతూనే, టెలిగ్రాముని తీసుకొని ఇంకోసారి చదువుకుంది కమల. ఎక్కడకవో గారేజి నుండి బయట పడబోతున్నాడు మూర్తి.

“అయితే నీవు వెళ్ళవట్టేనా, మూర్తి” అందిగింది కమల.

“ఏమో, కమలా, ఈ పరిస్థితిలో అతన్ని నేను కలువలేను” అన్నాడు మూర్తి.

“కలుసుకోమని కోరినా, కలవంటే ఎలా?”

ఉంగరం తెగిన వెళ్ళులు తోడుక్కుంటూ విని ఊరుకున్నాడు.

“కలవడం మూతం అవసరం కాదూ, ఈ అయి దేళ్ళూ నీ, నా... అనే వాళ్ళు లేక ఎల్లాగో అల్లాగడిపాం. అతనైనా బొంబాయికి వస్తూ పాత స్నేహితుల మరవ లేక...”

ఇంకా మాట వూర్తిగాకుండానే “హూ... ఈ బోడి మొగంతో నన్ను చూడమనక పోతే అంత అవసరమును

కుంటే మవ్వెళ్ళరాకూడదా?” అని చరచరా ముందు గేట్లోంచి వీధిలోకి నడిచాడు మూర్తి.

“అందుకనే, ఈ అయిదేళ్ళూ ఇల్లా అవస్తలు పడుతూన్నాం.” అని అనుకుంటూ పిల్లల్ని చూసుకొని కుమిలిపోయింది కమల.

మూర్తి బజార్లో నడుస్తున్నాడన్న మాటేగాని, అలోచనలు కొన్ని మైళ్ళు వెనక్కే ముందుకూ పరు గెడుతున్నాయి. ఈ పాటికి శివరావు బొంబాయి చేరుకుని వ్రాసిన ప్రకారం తాజ్ హోటల్లో మకాంవేసి వుంటాడు. అక్కడే తనను, కమలతో పాటు కలుసు కోవలసిందని కోరాడు. మర్నాడు ఉదయం స్టేషన్లో విదేశాలకు పోతున్నాడు అవును, అతడు ధనవంతుడు.

విదేశయాత్రకు పోతున్నాడు, అతను తలుచు కుంటే ఏం చేయలేడు? కాని అతను చేయలేక పరా జి తుడైన ఆ ఘట్టం అతని కళ్ళముందు కనిపించింది. తనకు, కమలా, శివరావులు కాలేజిలోనే పరిచయ మయ్యారు. మొదట్లో తనకు కమల శివరావు మేన మామ కూతురని తెలియదు. కమలను భూమి మీద పడేసి ఆమె తల్లి చిన్నప్పడే పోయింది. అప్పట్నుంచి

కమల శివరావు గారింట్లోనే పెరిగింది. కమల తండ్రి ఎక్కడుంటున్నాడో ఎవ్వరికీ తెలియదు. తనూ, శివరావు బి.వి.చదువుతూంటే కమల ఇంటరులో వుండేది. తనకు కమల పరిచయమయింది. కాలేజీ వారి కోత్తవ వాలక సమయంలోనే తామిద్దరూ “రాజీ సంయుక్త” వాలకంలో వాయికా, వాయకులుగా కలుసుకున్నారు. అప్పటి నుండి స్నేహం రోజు రోజుకి పెరగసాగింది. శివరావు తన క్లాసులోనేవున్నా, ముందు వరుసలో కూర్చొని, ఎవరికీ అంటనట్లుండేవాడు. శివరావింటికి తాను పోతూండేవాడు కమలను కలుసు కోవడానికి. తానెక్కువగా కమలతో మాట్లాడడం శివ రావుకి నచ్చేదికాదు. కమల మూతం తానంటే ఎక్కువ ఆతురత చూపేది. రెండు మూడు రోజులు కలవకపోతే ఎంతో నిష్టారం వేసేది. వాళ్ళవాళ్ళకి ముఖ్యంగా శివరావుకి తనతో స్నేహం కష్టంగా వుంటోందని గ్రహించి, పరీక్షల సమయం కూడా గదాయని తను కొన్నాళ్ళు అటు వెళ్ళడం మానాడు. పరీక్షలయి, ఇక తన వూరికి వెళ్ళులకి పోయే ప్రయత్నంలో వుండగా హఠాత్తుగా ఆ తెల్లవారకుండానే కమల వచ్చి తలుపు

కొట్టింది. తనను బలవంతంగా శివరావు కిచ్చి వివాహం చేయడానికి వాళ్ళ మేనత్త పట్టు పట్టిందని, శివరావు తండ్రికి ఇష్టం లేక పోయినా ఆమె ఊరుకునేటట్లు లేదనీ, అతని సంకుచిత బుద్ధి, స్వార్థం తన కనహ్యమని హృదయం విప్పి చెప్పింది. తానైనా ఇంత డబ్బు గలవాడైతే కనులను సుఖపెట్టవచ్చుననుకుంటే తన సామాన్య తండ్రి డబ్బునుమంది సంతానంలో తానొక్కడానై; అటువంటి సమయంలో కనుల ఎట్లా అతన్ని సాహసుణ్ణి చేసింది, తమిద్దరూ కలిసి ఆనాడే, చదువులు పూర్తి చేసుకోకుండా, బొంబాయికి పారిపోయి వచ్చి, ఎట్లా రిజిస్టరు వివాహం చేసుకున్నదీ అవన్నీ మూర్తి

కళ్ళకు కట్టాయి. ఎంత ధనవంతుడయినా, శివరావు ఈ విషయంలో మాత్రం ఓడిపోయాడు. కాం ప్రవాహంలో బదేళ్లు గడిచిపోయినాయి. ఏనాడూ జాబు వ్రాయని శివరావు తెలిగం ఇచ్చాడు. అతన్ని

వెలిగాయి. కనుమనక చీకటికి కాంతి వచ్చింది. తన కళ్ళు ఎదుట కొన్ని గజాల దూరంలో ఇనకదిబ్బకి ప్రక్కగా ఒక స్త్రీ- పురుషుల జంట కూర్చొని ఏమో మాట్లాడుకుంటున్నట్టు చూచాడు. ఆ కాంతిలోనే పోల్చుకున్నాడు. తన కమల..... ఒక్క అడుగైనా ముందుకు సాగలా..... తాను ఎవరైతే కలవలేక పోయాడో అతడూ, తన భార్య..... వెనుదిరగ బోయాడు. కాని వాళ్ళిద్దరూ లేచి నవ్వుకుంటూ పైకి వచ్చి అక్కడే తయారుగావున్న మోటారు బాక్సీలో ఎక్కి మాయమయ్యారు. మూర్తి తన కళ్ళను నమ్మలేక పోయాడు. ఎందుకో ఒకసారి మనసులో ఇంటి దగ్గర పిల్లలు తళుక్కుమన్నారు. వడివడిగా వచ్చిన దోపనే గారేజికి దారితీసాడు.

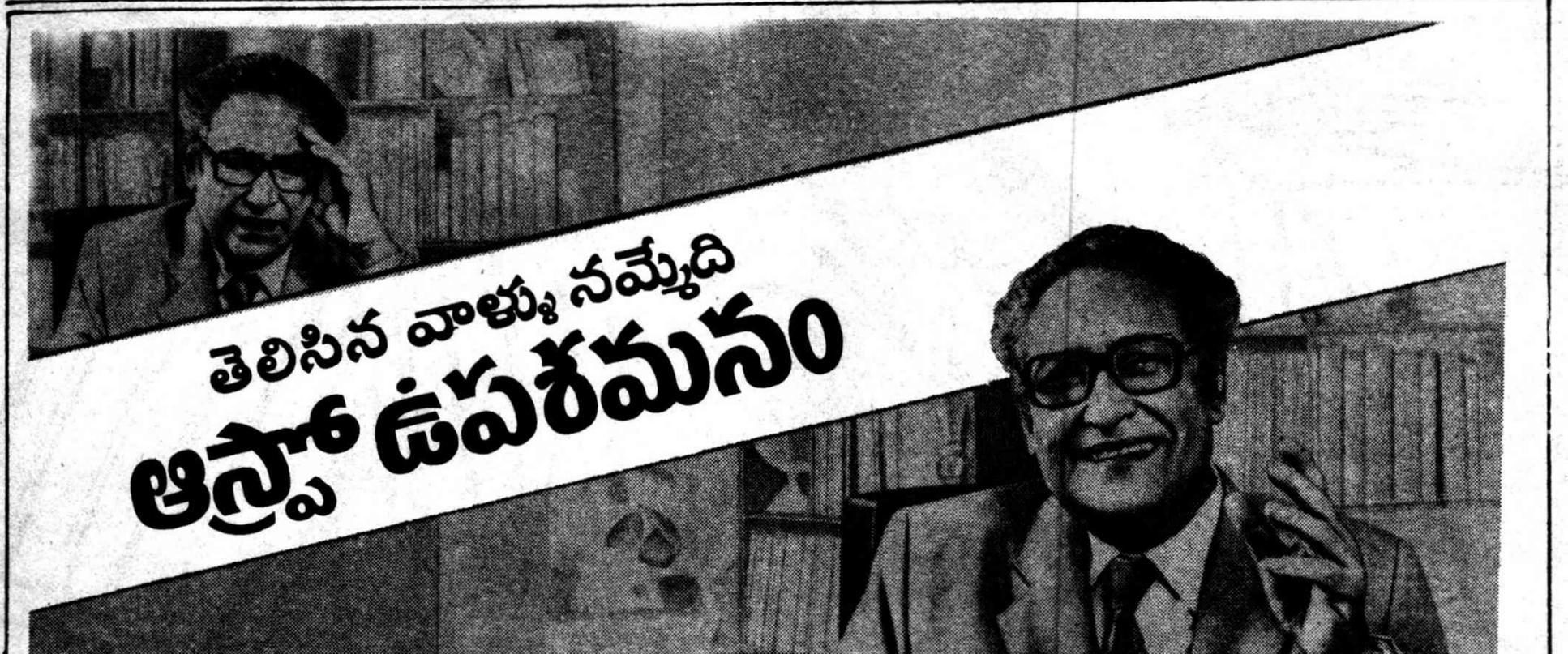
కలుద్దామంటే మనసిచ్చగించలేదు.

ఈ విషయాన్ని ఎట్లాగైనా మరిచిపోదామని, రోజు గడిచే సంగతెలాగా అని ఆలోచించుకుంటూ మూర్తి దగ్గరలో వున్న బీచ్ ఒడ్డుకు చేరుకున్నాడు.

ఆ సాయం సమయానికల్లా వేలాది జనం జంటలు జంటలుగా అక్కడికి చేరుకుంటున్నారు. ఆ రంగు రంగుల మనుషుల మధ్య నుంచి ఆ ఒడ్డునే పడి

ముందుకు పోతున్నాడు మూర్తి. సూర్యుడు అస్తమించ బోతూ ఎర్రపడ్డాడు. తన ప్రక్క నుంచి ఎందరో మనుషులు దూసుకుపోతున్నారు. వీళ్ళకి ఏ చింతలూ వుండవా? తానిట్లా బాధపడడానికి తన హృదయ దౌర్బల్యమే కారణమేమో! ఏ విధంగానైనా ప్రతి మనిషి బ్రతికిన వాళ్ళు రోజులు సుఖపడి చావడమే మానవాళయ మేమో అనుకున్నాడు. బీచ్ ఒడ్డున దీపాలన్నీ ఒక్కసారి

ఇంటికి చేరుకునేటప్పటికి చంటివాడు గారేజి దర్ద రిల్లేటల్లు గుక్కపట్టి ఏడుస్తున్నాడు. పెద్దవాడు రేకు ముక్కతో నేలను కొద్దా ఏడుపు ఆపాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు. చంటివాణ్ణి ఎయిల తిప్పేదాక వాడూరుకోలేదు. పెద్దవాడొచ్చి ఆకలేస్తుందన్నాడు. లోపలికెళ్ళి గారేజి అంతా గాలించాడు. తింటానికేమీ దొరకలేదు. మూర్తి కళ్ళు తుడుచుకుంటూ గారేజి బయట వెట్టునీడన నిలబడ్డాడు. గుడ్డి వెన్నెల కొందరిపై పడుతోంది. పెద్దవాడు గారేజీలోనే చప్పడు చేయి కుండా పడుకున్నాడు. ఇంటివారి బంగారాలోంచి

తెలిసిన వాళ్ళు నమ్మేది
ఆస్టో డిపాజిట్ మనం

తలనొప్పి
నివారణకీ సరిగ్గా
సరియైనదిది

ప్రపంచమంతటా అక్షలాది ప్రజలు నమ్ముతూ వస్తున్నది

daCunha/AS/41/87 TEL

గాథావళి

గోపాలకృష్ణయ్యగారి హాస్య పీయత్వం

రేడియో ఏదో పన్నుగా పాడుతోంది. అట్లా అతను ఎంతపేపున్నాడో? ఇంటివారి గేటుముందు ఒక టాక్సీ ఆగింది. వాళ్ళిద్దరూ అలా ఇంటికి కూడా వస్తారని అనుకోలేదు. 'వీళ్ళకి సిగ్నల్స్ లేదా' అని మండిపడ్డాడు. కమల కారు దిగింది. ద్రైవరు సామాన్లు ఏవో దింపాడు.

"మూర్తిని కూడా కలుసుకుంటా కమలా" అన్నాడాయువకుడు. ఆ గుడ్డివెన్నెల్లో "ఇంకా రాలేదనుకుంటాను, శివరావు" అని వెంటనే జవాబిచ్చింది కమల. అతను గుడ్డెన్స్ అన్నాడు. ఆమె గుడ్డెన్స్ అంది. కారు తుర్రుమంది. కమల ఏవో పెట్టెలు వగైరా మోసుకుంటూ గారేజి వైపు వచ్చింది. చెట్టునీడలో చంటివాడ్ని ఎత్తుకుని వున్న మూర్తిని చూసి "నిద్రపోయాడా" అంది. సామాన్లు గారేజీలో దింపి చంటివాడ్ని అందుకుంది. మాట్లాడకుండా చూస్తున్నాడు మూర్తి. ఆమె ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతోంది. సామాన్లున్నీ వర్ణిస్తోంది. పిల్లల్ని లేపి బిస్కెట్లు తినమంది. వాళ్ళు సంతోషంతో తింటున్నారు. ఒక పెట్టె తీసి మూర్తి ముందు పెట్టింది. రెండు మాల్లు- గేబిర్డేను మాల్లు- ఆ దుస్తుల తెల్లనల్ల చారలు మూర్తికి తాచుపాముల్లాగ కనిపించాయి. ఆమె ఏమో చెప్తోంది. అతడు అలాగే చూస్తున్నాడు. మాల్లు పూర్తిగా విప్పి చూపుతోంది. మళ్ళా మడిచి పెట్టెలో పెడుతోంది. పాములవాడు తాచుపాముల్ని బుట్టలో పెట్టాడనుకున్నాడు. ఏవో తినమంది. తానేదో ప్లేహీతులతో తిన్నానని అబద్ధమాడాడు. చివరికి తానే ఓడానని ఒప్పకున్నాడు. తెల్లవారింది.

కమల ఆ రోజు చాలా ప్రాద్దున్నే లేచింది. అవీ ఇవీ పర్చుకుంది. మంచి బట్టలు కట్టుకుంది. బయలుదేరి అవతల వీధిలో వున్న మంచి ఇంటిని కిరాయికి మాట్లాడి తిరిగి వచ్చింది. ఎక్కడకు వెళ్ళిందో అని చూస్తూ కూర్చున్న మూర్తితో అంది-

"ఆ వీధిలో స్లాట్ బాగుంది. మాట్లాడొచ్చాను. ఇక మనం అక్కడే వుండొచ్చు".

మూర్తి ఏమీ అనలేదు. ఆమె చెప్పకుపోతోంది-

"రాత్రే చెప్పాగా, అతడు మన కష్టాలు విని బాధపడ్డాడు. సుఖపడడం పది నేలకి ఈ చెక్కూ, కొంత రోక్కం ఇచ్చాడు. నిన్నేదైనా వ్యాపారం చెయ్యమన్నాడు. ఐదేళ్ళలో ఎంతగా మారిపోయాడనుకున్నావ్ మూర్తి."

ఏదో అందామని నోటిదాకా మాట వచ్చింది కాని అవలేక పోయాడు.

"నా ద్వారా ఇచ్చాడని సంకోచిస్తున్నావా మూర్తి! ఇంకా మువ్వ మారలేదు కదూ!" అంది. ఆమెకి ఆ రోజు జ్ఞాపకం వచ్చింది. మూర్తికి ఉద్యోగం లేక బాధపడుతున్నప్పుడు తాను ఒక నెల ఉద్యోగం చేసింది.

ఒకసారి 'దేశోద్ధారక' కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారి నన్నాన సభ జరిగింది. పెద్దలందరూ నాగేశ్వరరావు గారి గుణగణాలనూ, దాతృత్వాన్నీ, ప్రతికా ప్రచురణను కొనియాడుతున్నారు.

శ్రీ దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య పంతు రాగానే ఆయన వేదిక వెళ్ళి ఆశువుగా

"ఆంధ్రవ్రతానిచ్చి, అమృతాంజనము చేత

తల నొప్పి పోగొట్ట దలచె నెవడు"

అని వదిలినారు. ఆ వద్యం వ్యంగ్య గర్భితంగా వుండడం వల్ల వద్య: స్మార్తి గల సభీకులు పకాలున నవ్వుకుండా వుండలేకపోయారు. బయటకు అది ప్రశంసగా వుంది.

"ఆంధ్రవ్రతానిచ్చి ద్వారా ఆంధ్రులకూ, ఆంధ్ర భాషా సారస్వతాలకూ, కవులకు, రచయితలకు గొప్ప సేవ చేస్తున్నారనీ, మానవులకు తరుచుగా వచ్చే జలుబూ, వడి నెం, తలనొప్పీ, కీళ్ళ నొప్పూలా వగైరాల వల్ల కలిగే బాధలను అతి చౌకగా అమృతాంజనం ద్వారా వయం చేస్తున్నారని ప్రశంస.

అంతర్గతంగా స్తురించే వ్యంగ్యం విమంఠే నాగేశ్వర రావుగారు తాము ప్రచురిస్తున్న ఆంధ్రవ్రతానిచ్చి వదిలినవారికి తప్పకుండా తలనొప్పి వస్తుందనీ ముందే ఎరిగి

ఆ శిరోభారంతో ఎవరూ బాధ పడకుండా వుండాలనే ఉద్దేశంతో అమృతాంజనం కూడా కనిపెట్టారని! మన్నితమైన గోపాలకృష్ణయ్యగారి హాస్యానికి రసజ్ఞులైన నాగేశ్వరరావు గారు కూడా ఆనాడు ఆనందించేరట.

ఒకసారి ఓ సారస్వత సమావేశంలో 'ఎంకి పాటలు' గేయ కవిత్వం మీద గోష్ఠి జరిగింది. శ్రీ వండూరి సుబ్బారావు గారు ఎంకి పాటల ద్వారా పామర ప్రజల నిజ జీవితాలను, ప్రేమ తత్వాన్ని గానం చేసి ఆంధ్ర సారస్వతంలో స్థిర స్థానాన్ని పొంది, ఆంధ్రవ్రతానిచ్చి మంతలా సంవలనం సృష్టించిన రోజులని.

గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఎంకి పాటల కవిత్వాన్ని సహజ హాస్య ధోరణిలో 'కొత్తిమెర కవిత్వ'మన్నారు. కొత్తిమెర ఆ రోజుకారోజే పౌద్యం, రువ్యం, అస్సాదం అపుతుంది, అంతకు తొలి రోజైతే కేతలై వనరు వాసవ వేస్తుందని, ఆ మరునాటికైతే ముడింపోయి పిప్పి కడుతుందనీ, అలాగే- ఎంకి పాటలు కూడా ప్రస్తుతానికి కొత్తగా బాగానే వున్నాయని చమత్కరించేరు. ఈ చమత్కారం వ్యంగ్య గర్భితంగా చేసిన ప్రశంస.

- సిద్ధాంతి యన్వీయన్.
సు బహూణ్యం

ఆ ఉద్యోగం కారణంతరాలవల్ల ఒక నెల వేయగలిగింది. ఆ నెల బాసతు జీతం తీసుకొచ్చి మూర్తికిస్తే సరాయిగా బాధపడ్డాడు. తానే తన చేతిమీదే ఆ నెల గడిసింది. అది జైపికి వచ్చింది.

పిల్లలు మారాం చేస్తూ వుంటే వాళ్ళ ముందు రాత్రి తెచ్చిన తినుబండారాలు తోసింది. మూర్తి ఏమనుకున్నాడో ఏమో లేచి నిలబడ్డాడు. తువ్వా లొకటి మీదేనుకుని ఎక్కడికో బయలుదేరిపోతున్నాడు.

"ఇప్పుడెక్కడికి" అంది కమల.

"కాస్త మా ఊరు పోదామనిపించింది" స్థిరంగానే అన్నాడు.

"ఇన్నాళ్ళ మంచి ఏమైంది ఈ తెలివి" ఎన్నడూ అనని మాట ఈనాడు అన్నది.

"ఇంకా నయం, ఈనాడైనా మేలుకుంటున్నా" అని

విశ్వయంగా నడవబోయాడు.

పెద్దవాడు అర్థం చేసుకున్నాడల్లే వుంది. "నాన్నా" అంటూ తండ్రి కాళ్ళకి బందెం వేశాడు. కమలవేపు చూశాడు. అనుకోకుండా కమల కళ్ళలో నీటి బిందువులు తోణికిసలాడుతున్నాయి. "ఇదంతా ఎవరి కోసం" అని అంటున్నట్లు కనిపించాయా వీళ్ళు. తీరని అనుమానం, ఆరని ఆవేదన మనస్సుని పట్టుకొని పీడిస్తున్నాయి. "నిజంగా ఇదంతా ఎవరికోసం చేసింది" అనిపించింది. "పాలని తాగడానికి వీల్లేదు. నీళ్ళని పారబోయడానికి వీల్లేదు" అలాగుంది అతని పరిస్థితి. ఆమె మాట్లాడలేక కంటి నీళ్ళని. ఓది. అతను ఆగలేక పోయాడు. ఈ సమాజంలో జీవితం గడపాలంటే తనకొక ఉక్కు శరీరమూ, రాతిగుండె అవసరమనుకున్నాడు. మనస్సు అనేది లేకుండా పౌదయాన్ని

డాక్టర్ కొత్త రవీంద్రబాబు
నవలిక

మా మంచి
మాస్కారు

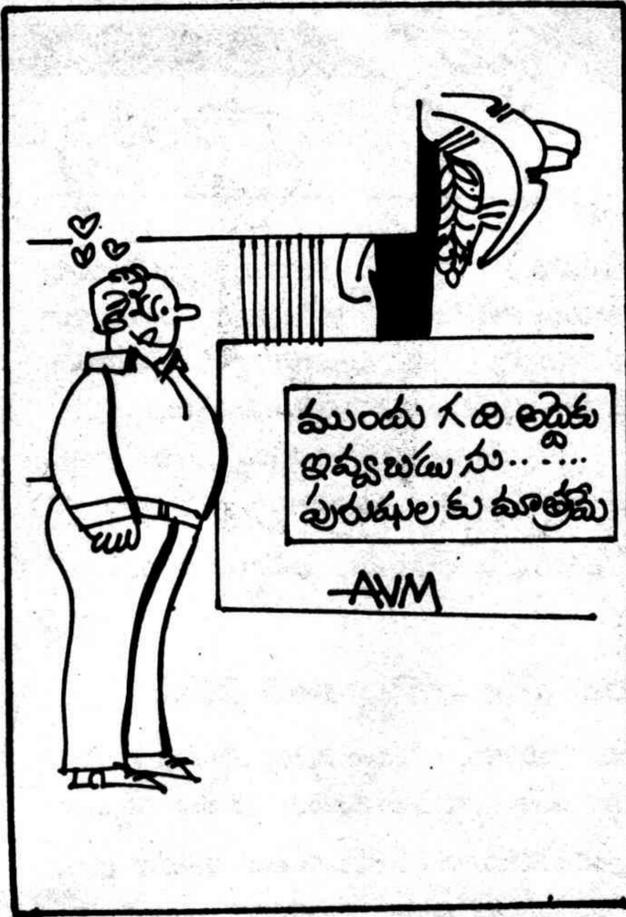
వస్తుంది త్వరలో

బంధించి ఎందానాలకు ఓర్వగలిగే ఇనుప దేహాన్ని దాల్చ దానికి నిశ్చయించాడు. ఏమైనా సరే, అని పెద్దవాణ్ణి చేతులలోకి తీసుకొని అక్కడే కూలబడ్డాడు.

ఇక కమల ఆలస్యం చేయలేదు. ఆ రోజే కొత్త ఇంటికి నివాసం మార్పించింది. బ్యాంకు నుంచి అవసరమైనంత డబ్బు తెప్పించింది. ఇదివరకే నిర్ణయించుకున్న 'స్లాను' లాగ చక్కచక్కా పనులన్నీ చేయించింది. మూర్తి ఒక యంత్రంలాగా చెప్పిన పనుల్లా చేస్తున్నాడు. కమలకి ఇదివరకటికంటే ఒక మెట్టుపైగా స్థానమిచ్చాడు. తాను శాబ్దదారుగా పెట్టుబడిదారు చెప్పేదల్లా చేస్తున్నాడు. రెండో నెల తిరగక మునుపే వ్యాపారంలో లాభాలు వస్తున్నాయి. ఎండకు ఎండిన చెట్టు వసంతంలో నిగురుస్తోంది.

ఒక రోజు కమలపేర ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. ఆమె సతల్లి కూతురు రాజ్యం వ్రాసింది. రాజ్యం పెళ్ళయిన ర్వాత సరిగ్గా ఒక సంవత్సరమైనా కాపురం చేయించడానే ఆమె భర్త గతించాడు. దరిద్రంతో ఆమె భవనంలోంచి ఉత్తరం వదనకముందే గ్రహించుతోంది. కమల "తనని సమయంలో ఆదుకోకపోతే త్యంతరం లేదని, ఇప్పుడు మీ పరిస్థితులు బాగున్నాయి బట్టి తనను కాపాడమని" కోరింది.

ఇక్కడ పిల్లలూ, పనీ, వ్యాపారం తనకీ కష్టంగానే ఉంది. రాజ్యాన్ని వెంటనే బయలుదేరి రమ్మని మని

యార్దరు చేసింది. వారం రోజులు కాకమునుపే రాజ్యం బొంబాయికి చేరుకుంది. నంటా, పిల్లల విషయం, రాజ్యానికి అప్పజెప్పింది. రాజ్యం, తాను కూడా మూర్తికి వ్యాపారంలో సహాయపడ సాగారు.

మధ్య మధ్య మూర్తికి తీవ్రవారోచనలొచ్చేవి. కమల వైన అనుమానం అల్లాగే వుండిపోయింది. సిద్ధాన్నం ఎంగిలి అయిందని బాధపడ్తున్నాడు. స్పష్టంగా ఆ విషయం కమలని అడగలేకపోతున్నాడు. అప్పుడప్పుడు ఆమెని సహించడం కూడా కష్టమవుతోంది అతనికి. అతని ప్రవర్తన ఆమెకు అంతుపట్టడం లేదు. పైగా అమిత ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తోంది. తనని ఎప్పుడూ తప్పించు కుని తిరగడం చూసి, అతని భయానికి, సందేహానికి కారణం శివరావు ఇచ్చిన ధనమే కారణమయి వుంటుందనుకుంది. అతన్ని మామూలు పరిస్థితికి తీసుకురావడానికి ఎన్నోసార్లు తానే ప్రస్తావన తెచ్చింది. హృదయం విప్పి చెప్పాలని ప్రయత్నించింది. మూర్తి మాటల మధ్యలో తుంచి వ్యాపారం విషయం ఎత్తేవాడు. కదిలిస్తే ఎటు తేలుతుందో అని బాధపడ్తున్నాడు. అగ్నిపర్వతం లోలోపల కుతకుతలాడుతోంది. రాత్రిం బగళ్ళు ఎక్కువుగా దుకాణంలోనే గడిపేవాడు. ఎప్పుడన్నా ఇంటి దగ్గర పడుకునేవాడు. నోరు విప్పి అడగనూ లేదు. తనను సమాధానపరుచుకోనూ లేదు.

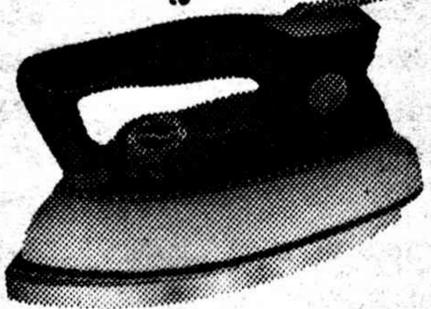
వ్యాపారం పెట్టి సంవత్సరం పూర్తి కావస్తోంది. పెట్టుబడికి రెండింతలుగా లాభాలొస్తున్నాయి. ఎన్నాళ్ళు ఈ విధంగా గడిచేదో చెప్పలేం కాని, ఒక రోజున హఠాత్తుగా ఒక టెలిగ్రాం వచ్చింది. శివరావు విదేశ యాత్ర పూర్తిచేసుకుని బొంబాయికి తిరిగి

చక్కటి ఇస్తీ మడతలు షోకైన వస్త్రధారణకు ప్రతీకలు వేడిమికి పేరైన పరికరాలు

JOHNSON నుండి

సుప్రీం

అటోడిలక్స్

- సమర్థవంతమైనది ● దృఢమైనది ● విశ్వసనీయమైనది
- శ్రేణిక మరియు పునమైన రకాలలో లభిస్తాయి.
ఇంతేకాదు వివిధ శ్రేణులలో అటోమెటిక్ మరియు
నాన్-అటోమెటిక్ విద్యుత్ ఇస్తీపెట్టెలు లభిస్తాయి

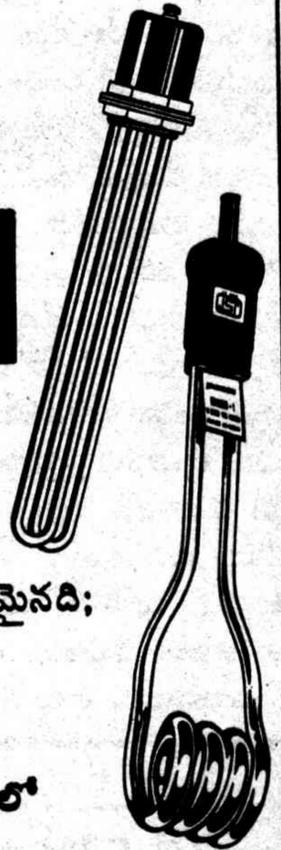
BLUMAC Blumac Electricals India

శీఘ్రంగా, సులభమైన మార్గంలో వేడినీటి స్నానం కొరకు

JOHNSON

ఇమ్మర్స్ హీటర్

- ప్రత్యేకమైన రాగి ట్యూబింగ్ -
మరింత నమర్తతోకూడి సురక్షితమైనది;
దీర్ఘకాల మన్నికైనది.
- డౌమెస్టిక్ మరియు ఇండస్ట్రీయల్
మోడల్లలో వివిధ వాట్టేజీలలో

అంధ్రప్రదేశ్కు సంబంధించి :
Mahavir Combines
కాంచన జంగ కాంప్లెక్స్, కింగ్ కోట్, హైదరాబాదు-500 001
అన్ని ప్రముఖ షాపులలోను లభించును

Parade/BE/8717

వస్తున్నాడు. రేపు ఉదయం ప్లేసులో దిగబోతున్నాడు. రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు మూర్తి దుకాణాన్నుంచి ఇంటికి వచ్చాడు. కమల టెలిగ్రాం చూసింది. అతనికి స్వాగతమియ్యడానికి తాను చేయబోయే ఏర్పాట్లు అన్నీ గుక్కతిప్పకోకుండా చెప్పలేంది. అంతులేని సంతోషం ఆమె ముఖమండలంలో తాండవిస్తూ వుండడం మూర్తి చూశాడు. ఈ ఆరేళ్ళ మధ్య ఇంత ఆనందంగా కమలను ఎన్నడూ చూడలేదు. అతనిలోని అనుమానానికి వేళ్ళు పాడుకున్నాయి. రాజ్యం అన్నం వడ్డించి పిలిచింది. కల్లోలత మనస్సుతోనే భోజనం పూర్తి అయిందనిపించాడు.

“అదేమిటి బావా, ఈ పూట బొత్తిగా అన్నం తిన లేదు” అంది రాజ్యం. రాజ్యంవేపు చూశాడు. ఎంత నిష్కల్మషంగా అడిగింది అనుకున్నాడు.

తన గదిలోకి వచ్చి అల్లాగే కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. కమల ముఖమండలంలో చూచిన సంతోష లాస్యం అతని మనోలోకాన్ని చికాకుపరిచింది. చిచ్చుపెట్టింది. ఆ చిచ్చుకు సహాయపడే పెనుగాలిలా విసురున ప్రవేశించింది కమల ఆ గదిలోకి.

కుదురుగా కూర్చున్నాడు మూర్తి కుర్చీలోనే. తాను తెచ్చిన నీళ్ళగ్లాసు, బిళ్ళల సీసా ముందు బల్లపై పెట్టింది రోజాలాగానే. ఆ తెల్లగ్లాసులోని మంచినీళ్ళను ఎన్నడూ అంత దీక్షగా చూడనిది, ఇవ్వాళ చూస్తున్నాడు. రోజూ పడుకునే ముందు మందుతోపాటు తాను త్రాగే నీళ్ళే. కాని, ఇవ్వాళ ఎందుకో పట్టించుకోవడంలేదు. లైటు ఎదురుగా గ్లాసు ఎత్తి చూచాడు. నీళ్ళలో ఏదో నలకలున్నట్లు కన్పించాయి. తిరిగి బల్లమీద పెట్టేశాడు. కమల రాజ్యాన్ని పిలిచి ఇంకో గ్లాసుతో నీళ్ళు తెప్పించింది. మందుబిళ్ళ వేసుకొని రాజ్యం తెచ్చిన నీళ్ళు తాగి అల్లాగే కూర్చున్నాడు.

“మూర్తి! నీ విట్లా వుండడం నాకేం బాగుండలా. రేపు మనం అతనికి స్వాగతం ఇయ్యాలి సుమా” అని అంది కమల.

“నన్ను బాధపెట్టకు కమలా”

“బాధేమిటి మూర్తి, రోజూ ఇదే మాట, మాట మాటకీ బాధలూ నేను నీకంత బాధని ఏం చేశాను” అని గుచ్చి అడిగింది. ఆమె సహనం అంచులు దాటేటట్లు అంది.

“నువ్వేమీ చేయకపోతే నాకీ బాధ వుండేది కాదు”

“అదే, నేనూ అడుగుతున్నా, తేల్చి చెప్పండి మీ బాధేమిటో”

“ఏమిటి చెప్పేది, నన్ను విసిగించక అవతలికి వెళ్ళు. నీ ఇష్టం. ఏం చేయదల్చుకుంటే అది చేసుకో” అని చాలా తీవ్రంగా అన్నాడు.

“అబ్బ, మూర్తి మన్వంతగా మారిపోతావని నే కలలోనన్నా అనుకోలేదు” అంటూ చరచరా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

రాత్రి పది గంటలు దాటింది. కమల గదిలో మంచంపై దొర్లుతోంది. ఆ గదికి ఎదురుగా వున్న గదిలో రాజ్యం, పిల్లలూ పడుకున్నారు. ఆలోచనా పరంపర మూర్తిని ఒక చోట నిలువనీయడం లేదు. ముందు గదిలో తారట్లాడుతున్నాడు. తాను దాల్చిన

నాకు పెళ్ళా చెయ్యకుండానే చెల్లెలికి. అదిట్లా కాలేజీలో చేరిందా లేదా, ప్రేమించాలి! పెళ్ళి కూడా చేసుకోవాలి! సువ్విన్నెళ్ళ సుంబి ఉద్ద్యాగం మెలగ బెట్టెనున్నా....!

ఇనుప కవచపు కుట్టు సడలుతున్నాయి. అంటే అంట నట్లుగా ఈ జీవితం గడవడం, ఇట్లా ఎన్నాళ్ళో తెలియడం లేదు. తాననుభవించే సామ్యంతా “ఎంగిలి కూడు ఫలితం” అని బెదురుతున్నాడు. ఏదో నిశ్చయం తనను వెన్నాడుతోంది. కాని, వెంటనే నైసర్గికమైన భావపరంపర, అస్పష్టమైన కుటుంబ బంధనం అతన్ని శాంతపరుస్తున్నాయి. వాతావరణం ప్రశాంతంగా వుంది. తనకెదురుగా వున్న గదిలో కమల నిశ్చింతగా పడుకున్నట్లు చూశాడు. కిటికీలోంచి బయటకు చూస్తున్నాడు. ఆ సందు మలుపులో ఆ దీపస్తంభం నీడలో ఎవరో ప్రీతి, పురుషులు ఆత్మీయంగా గుసగుసలాడు తున్నట్లు చూశాడు. ఏమిటి లోకం అనిపించింది. అంతా ఇంతేనా? ఇదేనా సభ్యత? అనుకున్నాడు. సన్నగా తోట పూలమీద నుంచి గాలి వీస్తోంది. ఎదురు గదిలోకి చూశాడు. కమల కళామూర్తిగా పడుకున్నట్లుంది. ఏడాదిగా అణగివున్న పురుషత్వం తొంగి చూసింది. ముందుకు నడిచి కమలని సమీపించాడు. సుఖంగా నిద్ర పోతున్నట్లుంది. ఆగి చూస్తున్నాడు. ఆమె ముంగురులు మొగంమీద పాశాడుతున్నాయి. ఆమె ఉచ్చాసనిశ్చాసాలకి రెపరెపలాడుతూ తామసాముల్లాగ బుసకొద్దున్నాయి. ఆనాడు తనకు శివరావు కొని ఇచ్చాడని తెచ్చిన సూట్లూ, గేబర్డెయిన్ సూట్లూ, తామసాముల్లాగ కొరకొర చూసినాయి. జ్ఞప్తికి వచ్చింది. తాను వేసుకున్న వైటు సూటు. కమల ధరించిన జార్డెయిన్ చీర అన్నీ తామ సాముల్లాగ కంపరమెత్తిస్తున్నాయి. అతనిలో అశాంతిని రేకెత్తించాయి. నిలుపునా వేళ్ళతోపాటు కదిలింపేశాయి. తన గదిలోకి పోయాడు. అట్టడుగున పడివున్న పాత ధోవతి బయటకు తీశాడు. వైటు సూటువిప్పి ఆ ధోవతి కట్టుకున్నాడు. ఛర్రున రాజ్యం పడుకున్న గదిలోకి నడిచాడు. కొంచెం దూరంగా పిల్లలు పెద్ద మంచంపై పడుకొని నిద్రపోతున్నారు. వెమ్మడిగా ఆ గది తలుపులు చేరవేశాడు. అతని ఎడలోని రాద ఉపశమించింది.

కమల అంతా చూస్తూనే వుంది. ఇన్నాళ్ళకీ అగ్ని సర్వతం బద్దలయింది. ఆమె ఇక అలా పడుకోలేక పోయింది. ముందు గదిలోకి వచ్చి బరబరా ఏదో వ్రాసి

అక్కడే పెట్టి చీకట్లో కలిసిపోయింది. ఎప్పుడో తెల్లవారుఝామున మూర్తి వచ్చి తన మంచంమీద పడుకున్నాడు. వంటికి ఏదో ప్రయత్నం కుంది. ఉత్తరం తీసి వదినాడు.

మూర్తి!

నీలో మందుతున్న అగ్నిశిఖలను ఈనాటికి గ్రహించాను. ఆ రోజు నుంచి ఈ రోజుదాకా ఎన్నడైనా నీ మనోతాపానికి కారణం చెప్తావేమోనని ఎదురు చూశా. నీ అనుమానాన్ని మనసులోనే పెట్టుకొని ప్రతి పోయావు. శివరావు ఆస్తిని అనుభవిస్తానికి వున్న నీ సహనం, యథార్థం తెలుసుకుని సందేహ నివృత్తి చేసుకోవడంలో లేకపోయింది. మన వివాహానికి ముందు శివరావులోనే అసహ్యించుకున్న సంకుచితత్వం, స్వార్థ పరత్వం ఈ రోజు మళ్ళా నీలోనే చూశాను. అసలు యథార్థం చెప్తున్నాను విను. అప్పటి మన దారిద్ర్యాన్ని సహించలేక నీవూ, పిల్లలయినా సుఖపడ్డారనే ఆశతో

అతని ప్రవృత్తి తెలిసి కూడా అతన్ని కలుసుకునేందుకు తయారయ్యాను. కాని, మన కెవరికీ తెలియని ఒక రహస్యం అతడు బయటపెట్టాడు. అది నా జన్మ కారణం కాబట్టే నా అంతట నేనుగా నీకు చెప్పలేకపోయాను. ఇప్పుడిక భయం లేదు. శివరావు తండ్రి నన్ను తన కొడుక్కు ఎందుకు వద్దనేవాడో అప్పుడు అర్థమయింది. శివరావు తండ్రి ఈ రహస్యం కొడుక్కి ఒంటిగా పిచ్చి చెప్పాడట. నా కన్నతల్లి అమాయకురాలు కావడంవల్ల శివరావు తండ్రి చేసిన ద్రోహానికి నేను ఫలితం. శివరావు తండ్రి నాకు ఇమ్మని ఆ రూపాయిలూ అవీ పంపాడు. విషయమంతా తెలుసుకుని ఆ తుచ్చ ధనాన్ని అసహ్యించుకున్నాను. కాని, నీవూ, పిల్లలూ మనస్సులో మెరిసి ఆ ధనాన్ని తిప్పికోట్టలేకపోయాను.

ఆ రోజు శివరావు నిన్ను కూడా కలుస్తానన్నాడు. కాని, మళ్ళా బాధపడ్డావని ఇంట్లో లేవని అబద్ధం చూశాను. నీ సుఖం కోసం ఎన్ని కష్టాలన్నా ఓర్చాను. మూర్తి, ఒక ఒరలో రెండు కత్తులు ఇమడవు. ఈ రోజున నీ సుఖం కోసం నే వెళ్తున్నా, పిల్లల్నిద్దర్నీ చూచిపోదామని వచ్చాను. కాని, వాళ్ళు మీరున్న గదిలో వున్నారు. మీకంతరాయం కాకుండా పోతున్నా. సెలవు”.

కమల

“కమలా” అని మూర్తి అరిచిన అరుపు, తోటమాలి పెంచే కోడి కూసిన “కొక్కాొక్కా” అనే తొలి కూతా రెండూ ఒక్కసారి ఆ భవనంలో మారుమోగాయి. ఆ ఉత్తరంతోనే బయటపడబోతున్నాడు మూర్తి. అప్పుడే నిద్రలేచి వచ్చిన పెద్దవాడికి ఏమర్థమయిందో “నాన్నా” అంటూ తండ్రి కాళ్ళకి బందెం వేశాడు. గది వాకిలు నిలబడివున్న రాజ్యంవైపు చూశాడు మూర్తి. ఎందుకో ఆమె కళ్ళల్లో నీటి బిందువులు తోణికిసలాడుతున్నాయి. ఏమిటో అంటున్నాయా నీళ్ళు. ఆమె మూర్తికి అర్థమయ్యేటప్పటికి దద్దరిల్లిపోయాడు. ఆమె మాట్లాడలేక కంటి నీళ్ళని పంపించింది. తీరిన అనుమానం, ఆరని ఆవేదన అతన్ని ఒక్క అడుగైనా ముందుకు వేయనీయలేదు.